

APPEND. Ad hoc igitur opus est, ut præter æquationem inter x & y , qua natura projectionis exprimitur, habeatur æquatio inter z & x , vel inter z & y , vel etiam inter tres z , x , y , ex qua longitudine perpendiculari $QM = z$ pro quovis punto Q innotescat.

136. Cum autem æquatio inter z & x exprimat projectionem Curvæ GMH in plano BAD factam, æquatio autem inter z & y projectionem in plano CAD , atque æquatio inter tres variables z , y & x exhibeat Superficiem, in qua Curva GMH versetur: manifestum est primum ex duabus projectiōnibus ejusdem Curvæ GMH in duobus planis factis ipsam Curvam GMH cognosci. Tum vero perspicuum est, si detur Superficies, in qua Linea curva GMH contineatur, atque præterea ejus projectio in quodam plano, pariter Curvam illam fore cognitam. Erigantur enim ex singulis projectionis punctis rectæ normales QM , quarum intersectio cum Superficie definit Curvam GMH quæsitam.

137. His præmissis, quæ ad indolem cujusque Curvæ non in eodem plano constitutæ cognoscendam pertinent, non difficile erit intersectionem duarum quarumvis Superficierum definire. Quemadmodum enim intersectio duorum planorum est Linea recta, ita intersectio duarum Superficierum quarumvis erit Linea, sive recta sive curva; hæcque vel in eodem plano posita vel secus. Utcunque autem fuerit comparata, singula ejus puncta ad utramque Superficiem pertinebunt, ideoque in æquatione utriusque Superficiei continebuntur. Quod si ergo ambæ Superficies exprimantur æquationibus inter ternas Coordinatas, quæ ad eadem tria plana principalia inter se normalia seu ad eosdem tres Axes inter se normales AB , AC & AD referantur, tum ambæ istæ æquationes conjunctæ naturam intersectionis expriment.

138. Propositis ergo duabus Superficiebus se mutuo secantibus, utriusque natura exprimi debet æquatione inter tres Coordinatas, quæ ad eosdem Axes principales referantur: sive habebuntur duæ æquationes inter tres Coordinatas x ,

, & z , ex quibus si una eliminetur, æquatio inter binas CAP. VI.
reliquas præbebit projectionem intersectionis in plano, quod
his duabus Coordinatis constituitur, factæ. Hoc igitur modo
quoque intersectionis cujusque Superficiei a plano factæ investigari
poterit: cum enim æquatio generalis pro plano sit $\alpha z + \beta y +$
 $\gamma x = f$, si in æquatione Superficiei loco z substituatur ejus va-
lor ex illa æquatione oriundus, nempe $z = \frac{f - \beta y - \gamma x}{\alpha}$,
prodibit æquatio pro projectione intersectionis in plano Coor-
dinatarum x & y facta. Similiter $z = \frac{f - \alpha z - \gamma x}{\beta}$
pro quovis puncto Q projectionis præbebit quantitatem per-
pendiculi QM ad ipsam intersectionem pertinenter.

139. Quod si eveniat ut æquatio pro projectione fiat im-
possibilis, uti si inveniretur $xx + yy + aa = 0$; tum hoc erit
indictum, ambas Superficies se mutuo nusquam interfecare. Sin autem æquatio projectionis in unicum punctum ducatur,
seu, si projectio in punctum evanescat, tum ipsa quoque in-
tersectionis erit punctum, ideoque ambae Superficies se mutuo in
puncto contingent; qui contactus itaque ex æquatione cognosci
poterit. Datur autem præterea contactus linearis, quando
duæ Superficies se in infinitis punctis contingunt; Lineaque
contactus vel erit recta vel curva. Recta scilicet erit, si planum
tangat Cylindrum vel Conum: Conus rectus autem a
Globo intus tangetur per Peripheriam Circuli. Qui conta-
ctus ex æquatione cognoscuntur, si pro projectione ejusmodi
prodierit æquatio, quæ duas habeat radices æquales, propte-
re quod contactus nil aliud est, nisi concursus duarum in-
tersectionum.

140. Ad hæc clarius explicanda ponamus Globum secari a
plano quoconque. Sumamus æquationem ad Centrum Globi
accommodatam $zz + yy + xx = aa$, pro plano autem utcun-
que posito hæc habebitur æquatio

$$\alpha z + \beta y + \gamma x = f,$$

unde

APPEND. unde, cum sit $z = \frac{f - \epsilon y - \gamma x}{\alpha}$, sequens orientur æquatio inter x & y pro projectione

$$0 = ff - \alpha^2 a^2 - 2\epsilon fy - 2\gamma fx + (\alpha^2 + \epsilon^2)y^2 + 2\epsilon yxy + (\alpha^2 + \gamma^2)xx,$$

quam patet esse Ellipsin, si quidem æquatio fuerit realis; sin autem fuerit imaginaria Globus a plano nusquam tangetur: at, si Ellipsis in punctum evanescat, planum & Globus se mutuo tangent. Qui casus ut eruatur, quæratur

$$y = \frac{\epsilon f - \epsilon yx \pm \alpha \sqrt{(\alpha^2 + \epsilon^2)(\alpha^2 + \epsilon^2 + \gamma^2)} - f^2 + 2\gamma fx - (\alpha^2 + \epsilon^2 + \gamma^2)xx}{\alpha^2 + \epsilon^2},$$

ubi si f ejusmodi habuerit valorem, ut quantitas radicalis nunquam fieri possit realis, nullus dabitur contactus, neque intersectio.

141. Ponamus esse $f = \alpha \sqrt{(\alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2)}$
eritque

$$y = \frac{\epsilon f - \epsilon yx + \alpha x \sqrt{-(\alpha^2 + \epsilon^2 + \gamma^2)} \mp \alpha \gamma \alpha \sqrt{-1}}{\alpha^2 + \epsilon^2},$$

cui æquationi realiter satisfieri nequit, nisi sit

$$x = \frac{\gamma a}{\sqrt{(\alpha^2 + \epsilon^2 + \gamma^2)}}, \quad \& y = \frac{\epsilon a}{\sqrt{(\alpha^2 + \epsilon^2 + \gamma^2)}}.$$

Quare, si fuerit $f = \alpha \sqrt{(\alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2)}$, planum, quod exprimitur æquatione $\alpha z + \beta y + \gamma x = f$, Globum tanget; punctumque contactus habebitur, si capiatur

$$x = \frac{\gamma a}{\sqrt{(\alpha^2 + \epsilon^2 + \gamma^2)}}, \quad y = \frac{\epsilon a}{\sqrt{(\alpha^2 + \epsilon^2 + \gamma^2)}}, \quad \& z = \frac{\alpha a}{\sqrt{(\alpha^2 + \epsilon^2 + \gamma^2)}}$$

quorum valorum veritas per Geometriam elementarem, ubi contactus Sphæræ a plano docetur, comprobari potest.

142. Hinc igitur generalis regula deducitur, cuius ope cognosci potest, utrum Superficies quæcunque a plano aliave Superficie

Superficie tangatur an non? Eliminata enim ex ambabus æquationibus una variabili, videndum est an æquatio resultans resolvi possit in Factores simplices an minus. Si enim habeat duos Factores simplices imaginarios, dabitur contactus in puncto, quod innoteſcat ponendo utrumque Factorem = 0. Sin autem habeat duos Factores simplices reales eosque inter se æquales, Superficies se mutuo secundum Lineam rectam tangent. Quod si vero illa æquatio habeat duos Factores non simplices æquales; seu, si fuerit per quadratum divisibilis, tum ejus radix nihilo æqualis posita exhibebit projectionem illius Lineæ, quæ ex contactu oritur. Hinc quoque patet si eadem illa æquatio quatuor habuerit Factores imaginarios, tum Superficies se mutuo in duobus punctis contingere.

143. Quo hæc plenius explicitur, investigemus contactum Coni & Globi cuius Centrum in Axe Coni sit positum. Æquatio pro Globo est $zz + yy + xx = aa$, pro Cono autem $(f - z)^2 = mxx + ny y$, posito quod Vertex Coni intervallo f a Centro Globi sit remotus. Eliminemus hinc variabilem y , eritque

$$(f - z)^2 = naa - nz z + (m - n)xx,$$

pro projectione intersectionis in plano Coordinatarum x & z . Sit primum Conus rectus, seu $m = n$, eritque

$$z = \frac{f + \sqrt{(n(1+n))aa - nff}}{1+n}.$$

Quare, si fuerit $f = a\sqrt{(1+n)}$, erit dupliciter $z = \frac{a}{\sqrt{(1+n)}}$, ideoque contactus erit linearis: scilicet per Circulum, cuius projectio in piano per Axem transeunte est Linea recta ad Axem normalis.

144. Pro Cono autem scaleno, ubi m , & n sunt inæquales, æquatio inventa videtur semper dare intersectionem, cum ta-

Euleri *Introduct. in Anal. infin. Tom. II.* D d d men

APPEND. men s^epius nulla existat. Semper enim, si quidem *m* superet
n, prodibit æquatio realis pro projectione intersectionis: at
vero notandum est realitatem projectionis non semper in-
dicare intersectionem realem. Ut enim ipsa intersectio sit rea-
lis non sufficit projectionem esse realem, sed insuper per-
pendicula a projectione ad intersectionem ducta realia esse
oportet. Quanvis igitur omnis Curva realis habeat quasvis
projectiones reales; tamen non vicissim ex realitate pro-
jectionis realitas ipsius Curvæ, quæ queritur, concludi po-
test. Hæcque cautela perpetuo probe est adhibenda, ne rea-
litate æquationum, quas pro projectionibus invenimus, abu-
tamur.

145. Hoc incommodum evitabimus, si projectionem in
plano Ordinatarum x & y quæramus: quia enim in hoc pla-
no nullum datur punctum, cui non punctum in conica Super-
ficie respondeat, si projectio in hoc plano fuerit realis, ipsa
quoque intersectio erit realis. Cum igitur sit $z = \sqrt{(aa -$
 $xx - yy)}$, fiet ex altera æquatione

$$f = \sqrt{(aa - xx - yy)} = \sqrt{(mxx + nyy)}$$

seu

few

aa + ff - (i + m) xx - (i + n) yy = 2f\sqrt{(aa - xx - yy)}

$$(aa - ff)^2 = 2(aa - ff) \{ x^2 - 2(aa - ff)n \} y^2 + \{ (1+m)^2 x^4 + 2(1+m)(1+n)x^2y^2 + (1+n)^2 y^4 \} = 0$$

unde fit

$$\left. \begin{aligned} & \frac{aa - ff + n(aa + ff) - (1+m)(1+n)xx}{(1+n)^2} \\ & \frac{2f}{(1+n)^2} \sqrt{(n(1+n)aa - nff + (m-n)(1+n)xx)} \end{aligned} \right\} = y^*$$

&